

EXKURZE DO INSTITUCÍ EVROPSKÉ UNIE 2014

Brusel, Cáchy a Lucemburk

Sborník studentských prací

Obsah

Obsah.....	2
Úvod	3
Brusel - geografická a demografická analýza	4
Lucemburk - role hlavního města v rámci EU a stručná demografická charakteristika města	8
Rozvojová politika České republiky v rámci Evropské unie.....	13
Kohezní fond Evropské unie	18
Výsledky voleb do Evropského parlamentu – jak je chápat?	22
SOUČASNÍ ČEŠTÍ EUROPOSLANCI A JEJICH SFÉRA PŮSOBNOSTI.....	28
TOMÁŠ ZDECHOVSKÝ - POLITIKA OČIMA TOHOTO EUROPOSLANCE.....	33
Otázky Exkurze do evropských institucí	35
Aachen.....	37
Atomium - historie, důvod vzniku a využití	40

Úvod

V polovině listopadu 2014 proběhla exkurze studentů Geografického ústavu do Bruselu a přilehlých oblastí Beneluxu. Hlavním účelem bylo poznat instituce EU, které se nacházejí nejen v Bruselu - centru evropské byrokracie - ale například i v Lucemburku, který jsme také navštívili.

Tento sborník shrnuje příspěvky studentů, resp. jejich referáty, které se týkají problematiky evropské integrace a regionální politiky a - v menší míře - obsahuje i referáty zaměřené na geografické a jiné zajímavosti Bruselu, Lucemburku a německého města Cáchy.

Brusel - geografická a demografická analýza

Geografická charakteristika

Brusel je hlavním městem Belgického království (též Belgie), což je federativní konstituční monarchie ležící v západní Evropě. Belgie je dále členěna do 3 regionů - Vlámský, Valonský a Region Brusel-hlavní město, přičemž samotné město Brusel (32,6 km²) je jednou z 19 obcí v tomto regionu (161 km²). Hlavní město Brusel, přezdívané jako „křižovatka Evropy“ a „centrum Belgie“, leží téměř uprostřed Brabantského vévodství na řece Senne v severo-centrální části Belgie přibližně 100 km od pobřeží Severního moře.

Klima v Bruselu je oceánské (dle Köppenovy klasifikace) s vlhkostí vzduchu pohybující se nad 70 % (nejvyšší hodnoty v zimních měsících, v prosinci až 88,8 %), přičemž roční průměr je 80 %. Průměrná denní teplota je 10,5 °C (nejteplejší měsíce jsou červenec a srpen s průměrnou teplotou kolem 18 °C). Roční úhrn srážek se pohybuje kolem 850 mm, přičemž jejich měsíční hodnoty jsou vyrovnané (nejnižší v březnu 51,3 mm, nejvyšší v prosinci 81 mm). Srážky se v regionu Brusel vyskytují průměrně 199 dní v roce.

Kromě toho, že je Brusel administrativním centrem Belgie, je také centrem kultury, finančnictví, bankovníctví a pojišťovnictví, lehkého průmyslu a je významným dopravním uzlem železniční, silniční i letecké dopravy. V Bruselu sídlí přes 100 mezinárodních organizací například NATO (North Atlantic Treaty Organization) a především se zde nachází významné instituce EU (centrála Evropské komise a Rady Evropské unie, Evropský parlament), a proto bývá neoficiálně označován za „hlavní město Evropy“.

Brusel má rozsáhlou a kvalitní dopravní síť, podle mnohých jde o nejameričtější kontinentální metropoli. Město má dokonce 3 okruhy a propracovaný systém vnitřních tunelů, který snižuje dopravní zácpy na silnicích. Důležitou součástí městské dopravy belgické metropole je metro, jehož provozovatelem je společnost STIB/MIVB, která rovněž zajišťuje tramvajovou a autobusovou dopravu ve městě. První trasa metra byla uvedena do provozu v roce 1976. Síť metra v současnosti zahrnuje 59 stanic na 7 trasách a její celková délka je cca 39,9 km. Bruselské mezinárodní letiště (Brussels International Airport - BRU), největší belgické letiště ležící přibližně 13 km severovýchodně od centra města, je lokalizováno v blízkosti obce Zaventem. Nízkonákladové letecké společnosti létají na menší letiště South Charleroi Airport (CRL),

které je vzdáleno cca 50 km jižně od centra Bruselu. Letiště je využíváno především leteckými společnostmi Jetairfly, Ryanair a Wizz Air.

Centrální část města má tvar přibližně pětiúhelníku, který lemují široké bulváry postavené na místě původních městských hradeb. Město se člení na horní a dolní čtvrť, přičemž dolní část města se nachází v údolí řeky Senne, je historicky starší a jedná se o centrum obchodu a průmyslu. Oproti tomu horní část Bruselu je vystavěna na východním svahu údolí, má především rezidenční a vládní funkci, nachází se zde budova parlamentu, královský palác a kanceláře ministerstev. Tyto dvě městské čtvrti jsou propojeny veřejnými bezplatnými výtahy.

Demografická charakteristika

Brusel je oficiálně dvojjazyčné město, úředními jazyky jsou francouzština (především její valonský dialekt) a nizozemština (používá se především vlámsština = belgická varianta nizozemštiny). Jména ulic jsou na cedulích v obou jazycích, tato metropole je nezávislá a zakládá si na tom, že nestraní ani jednomu etniku, nicméně valonská populace v Bruselu převládá. Vlámové a Valoni se mezi sebou nejčastěji domlouvají anglicky nebo německy, oficiální jazyk toho druhého etnika se totiž učí jen velmi neradi. Vlámové Valonům rozumí velmi dobře (pokud chtějí), ale hůře jsou na tom Valoni, kteří mají s nizozemštinou potíže. Faktem ale je, že Vlámové, i když rozumí, velmi často nechťejí rozumět právě francouzštině. Tato nevraživost je dána především historicky, protože francouzština vždy platila za jazyk noblesy a aristokracie, kdežto vlámsština byla jazykem pracujících lidí.

V Bruselu žije jen jedna belgická rodina, místní obyvatelé se totiž hlásí k národnosti vlámské nebo valonské, proto se říká, že jedinými Belgičany jsou příslušníci královské rodiny. Velkou část obyvatel města tvoří imigranti z Maroka, Turecka, Polska, Francie, Itálie a dalších států především ze subsaharské Afriky a Balkánu. V Bruselu v současnosti pracuje více jak 40 tisíc euroúředníků, což je také poměrně rozsáhlá specifická národnostní menšina.

Celkem v regionu Brusel žije 1 160 000 obyvatel (údaj k 1. 1. 2012, Eurostat), v jeho centrální části je to přibližně 1/10 obyvatel. Podle průzkumu z roku 2008 z hlediska národnostního složení převažuje v bruselském regionu frankofonní populace (Valoni - 66,5 %), cizinci tvoří přibližně 28,1 % a pouhých 5,3 % jsou nizozemsky mluvící Vlámové. Tyto údaje však nelze brát úplně vážně, neboť z politických důvodů poskytují oficiální statistiky stěží relevantní údaje o původu obyvatel a o jejich etnické, jazykové nebo náboženské příslušnosti. Většinou se tedy operuje jen s odhady. Navíc kvůli trvalým sporům Vlámů a Valonů o Brusel nabývají jakákoli čísla v tomto směru opakovaně výbušnosti. Z tohoto důvodu je mnohdy také tendence jimi manipulovat.

Brusel se také stále více zaplňuje cizinci, zatímco Belgičané Brusel opouštějí a stěhují se do jeho zázemí; hlavní migrační tok směřuje do provincie Vlámský Brabant. Podobně jako v jiných metropolích odcházejí především rodiny s dětmi, jež hledají nový domov v zelených pásích na okraji města a za jeho hranicemi. Každý rok tak z Bruselu mizí kolem 10 000 obyvatel.

Většinu obyvatelstva Bruselu tvoří římská katolická církev. V posledních letech v důsledku migrace v Bruselu výrazně přibýlo obyvatel islámské víry, původem převážně z Maroka a Turecka. Nyní počet muslimů tvoří cca 1/4 z celkové populace regionu Brusel. V podstatně menší míře jsou zde zastoupeni příslušníci jiných náboženství, jako jsou například anglikáni, protestanti, pravoslavní a židé.

Turistické zajímavosti:

- **Atomium** - symbol světové výstavy Expo z roku 1958 a poválečného průmyslového boomu, má pro Brusel stejný význam jako Eiffelova věž pro Paříž, představuje 165miliardkrát zvětšený model molekuly železa;
- **Mini Europe** - nachází se zde více než 300 nejznámějších památek a míst Evropy v měřítku 1:25, v těsné blízkosti Atomia;
- **Královský palác a Lakenské skleníky** - secesní skleníky nacházející se v rozlehlém parku jedné z královských rezidencí - zámku v Lake, je zde jedna z nejrozsáhlejších soukromých botanických sbírek na světě;
- **Grote Markt** - hlavní bruselské náměstí s gotickou radnicí z 15. století, označováno za jedno z nejkrásnějších náměstí světa; každý sudý rok je přeměněno v jednu kvetoucí zahradu za pomoci 600 000 begonií a 15 000 jirín nejrozličnějších barev;
- **Manneken Pis** - bronzová soška „čurajícího chlapečka“ z roku 1619, 58 cm vysoká, stojí u náměstí Grote Markt, vlastní 800 kroců umístěných v bruselském Městském muzeu;
- **Jeanneke Pis** - od roku 1987 tvoří protějšek „čurajícímu chlapečkovu“ vápencová soška „čurající holčičky“; soška je umístěná na konci slepé uličky Impasse de la Fidélité (cca 200 m severně od Grand Place);
- **muzejní čtvrť** - Královské muzeum krásných umění, Královské muzeum umění a historie, Hortovo muzeum, Muzeum komiksů.

Použité zdroje:

- Belgie - Brusel. MLADÁ FRONTA, a. s. Orbion.cz [online]. 2011, 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://belgie.orbion.cz/brusel/pruvodce/>
- Belgie: Základní informace o teritoriu. MZV ČR. *Ministerstvo zahraničních věcí v České republice* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie/statu/evropa/belgie/>
- Na cestě po Brabantsku. ČESKÁ TELEVIZE. Česká televize [online]. 2007 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1185966822-na-cestech/207562260120005-na-cestech-po-brabantsku/>
- GIAL. City of Brussels [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.brussels.be/artdet.cfm?id=4000&>
- Rozviklané království: Výbušná demografie - Vlasy vytlačují z Bruselu. SABRE, s. r. o. *Týden.cz* [online]. 2006, 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/evropa/vybusna-demografie-vlasy-vytlacuji-z-bruselu-180820.html#.VF0cFPmG8Xt>
- Brussels, Belgium: City Info - Geography. TRAVELAGENTS.COM. *Brussels.com* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.brussels.com/v/geography/>
- Stib-Mivb. [online]. 2013 [cit. 2014-11-08]. Dostupné z: <http://www.stib-mivb.be/index.htm?l=en>
- Eurostat [online]. 2014 [cit. 2014-11-08]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

Jméno: Bc. Miloslav CIGOŠ, Bc. David HAVRÁNEK

Místo: Brno

Datum: 2. 11. 2014

Referát

LUCEMBURK - ROLE V RÁMCI EVROPSKÉ UNIE A STRUČNÁ DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA

Lucemburk je hlavním a zároveň největším městem Lucemburska (politický název státu je Velkovévodství lucemburské). Úředními jazyky v Lucembursku jsou francouzština, němčina a od roku 1982 i lucemburština.

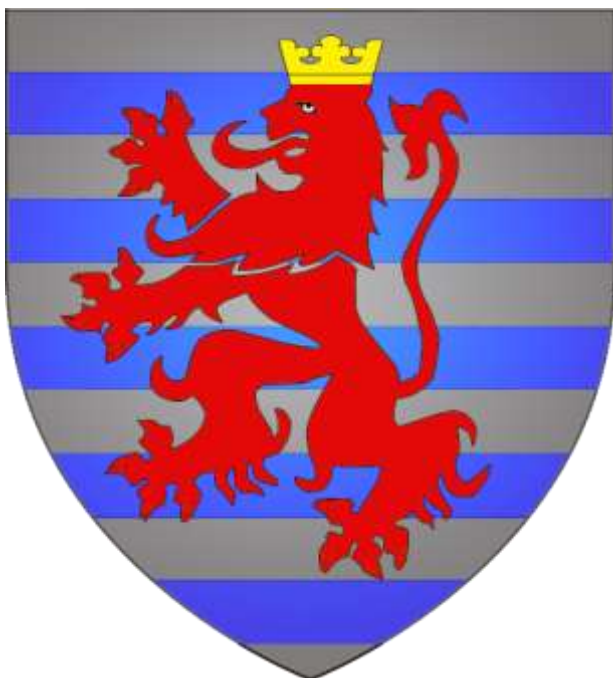
Po 2. světové válce, Lucemburk ukončilo svou neutralitu, a stalo se zakládajícím členem několika mezivládních a nadnárodních vládnoucích institucí. V roce 1952 se město stalo sídlem úřadu Evropského společenství uhlí a oceli. V roce 1967, byl tento úřad sloučen s ostatními evropskými institucemi. Ačkoliv Lucemburk již není sídlem ESUO, tak město hostilo několik dílčích zasedání Evropského parlamentu až do roku 1981.

Město Lucemburk (lucembursky: Lëtzebuerg, francouzsky: Luxembourg, německy: Luxemburg), také známý jako Luxembourg City (Lucemburština: Stad Lëtzebuerg, francouzštině: Ville de Luxembourg, v němčině: Stadt Lucembursko), je obec se statutem města, a jak již bylo zmíněno výše, hlavní město Lucemburského velkovévodství. Stojí na soutoku Alzette a Pétrusse řek v jižním Lucembursku. Ve městě je hrad Lucemburg, zřízený Franky v raném středověku, kolem kterého se sídlo vyvinulo. Luxembourg City se nachází v samém srdci západní Evropy, které se nachází 213 km (132 mil) po silnici z Bruselu, 372 km (231 mil) z Paříže, 209 km (130 mi) z Kolína nad Rýnem.

V lednu 2014 mělo město Lucemburk populaci 107 247 obyvatel, tedy o více než trojnásobek obyvatel více než druhá nejlidnatější obec země (Esch-sur-Alzette). Městskou populaci, včetně okolních obcí Hesperange, Sandweiler, Strassen, a Walferdange, tvoří více než 165 tisíc obyvatel.

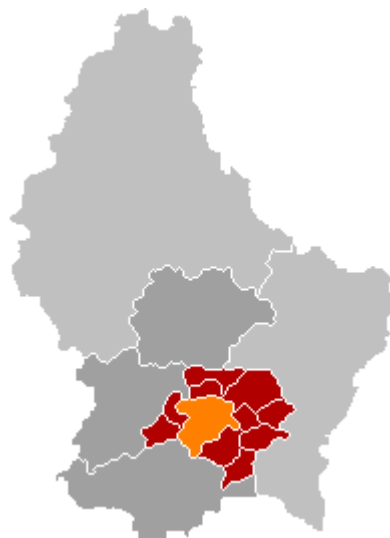
V roce 2011 byl Lucemburk zařazen jako druhé město s nejvyšším HDP na obyvatele v Evropě, tedy 80,119 dolarů (PPP). Město se postupně vypracovalo na bankovní a administrativní centrum Evropy. V roce 2011 se v celosvětové anketě společnosti Mercer, které se zúčastnilo 221 měst, Lucemburk stanul na prvním místě v oblasti osobní bezpečnosti a zároveň se umístil na 19. místě v oblasti kvality života.

Lucemburk je také sídlem několika institucí Evropské unie, včetně Evropského soudního dvora, Evropského účetního dvora, sekretariátu Evropského parlamentu, Evropské investiční banky, Evropského investičního fondu a Evropského mechanismu stability. Většina těchto institucí sídlí ve čtvrti Kirchberg.

Obr. 1: Znak Lucemburku.

(zdroj: [http://en.wikipedia.org/wiki/Luxembourg_\(city\)\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Luxembourg_(city)))

Obr. 2: Vymezení Lucemburku v Lucembursku.

(zdroj: [http://en.wikipedia.org/wiki/Luxembourg_\(city\)\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Luxembourg_(city)))

Tab. 1: Počet obyvatel v Lucemburku v letech 2004 až 2009 podle Eurostatu.

Počet obyvatel					
2004	2005	2006	2007	2008	2009
83 226	83 221	85 097	85 915	86 981	89 836

(zdroj: EUROSTAT, vlastní zpracování)

Administrativně se město skládá z celkem 24 částí, v největším z nich, South Bonnevoie, žije 11 749 obyvatel. Seznam těchto částí včetně počtu obyvatel v každém z nich je uveden v Tab. 2. Geografická poloha většiny z nich je pak vyobrazena na mapě v Obr. 3.

Tab. 2: Seznam 24 částí města Lucemburk v roce 2014.

Pořadí*	Název části	Počet obyvatel
1.	<i>South Bonnevoie</i>	11 749
2.	<i>Belair</i>	10 185
3.	<i>Limpertsberg</i>	9 498
4.	<i>Gare</i>	9 317
5.	<i>Hollerich</i>	6 364
6.	<i>Cents</i>	5 763
7.	<i>Gasperich</i>	5 203
8.	<i>Kirchberg</i>	4 604
9.	<i>Neudorf-Weimershof</i>	4 574
10.	<i>Merl</i>	4 448
11.	<i>North Bonnevoie-Verlorenkost</i>	3 905
12.	<i>Rollingergrund-North Belair</i>	3 726
13.	<i>Beggen</i>	3 047
14.	<i>Ville Haute</i>	3 041
15.	<i>Cessange</i>	2 734
16.	<i>Eich</i>	2 480
17.	<i>Dommeldange</i>	1 915
18.	<i>Weimerskirch</i>	1 894
19.	<i>Muhlenbach</i>	1 486
20.	<i>Hamm</i>	1 304
21.	<i>Pfaffenthal</i>	1 161
22.	<i>Clausen</i>	854
23.	<i>Grund</i>	800
24.	<i>Pulvermuhl</i>	338

Pozn.: * pořadí částí je uvedeno sestupně podle počtu obyvatel

(zdroj: http://en.wikipedia.org/wiki/Quarters_of_Luxembourg_City, vlastní zpracování)

Obr. 3: Geografická poloha Lucemburku a jeho částí v roce 2014.

(zdroj: mapy.cz, vlastní zpracování)

Obr. 4: Pohled na město Lucemburk z útesu Bock.

(zdroj: <http://lucembursko.tripzone.cz/lucemburk/fotogalerie/pohled-na-mesto-z-utesu-bock-7368>)

Literatura:

- Studijní materiály předmětu ZX507 v IS MU [online]. 2014 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z:
<https://is.muni.cz/auth/dok/rfmgr.pl?fakulta=1431;obdobi=6163;studium=694899;url=%2Fel%2F1431%2Fpodzim2014%2FZX507%2F>
- Luxembourg country profile. WorldStatesman.org. Retrieved 23 July 2006.
- "Partnerská města HMP" [Prague - Twin Cities HMP]. Portál „Zahraniční vztahy“ [Portal "Foreign Affairs"] (in Czech). 2013-07-18. Archived from the original on 2013-06-25. Retrieved 2013-08-05.
- "Luxembourg". International Monetary Fund. Retrieved 27 April 2012.
- Luxembourg (city). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: [http://en.wikipedia.org/wiki/Luxembourg_\(city\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Luxembourg_(city))
- Population on 1 January by age groups and sex - cities and greater cities. *Eurostat* [online]. 2014 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=urb_cpop1&lang=en
- Quarters of Luxembourg City. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Quarters_of_Luxembourg_City
- *Mapy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <http://www.mapy.cz/>
- Pohled na město z útesu Bock. *TripZone.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <http://lucembursko.tripzone.cz/lucemburk>

Jméno: Martina Šmejcká
Marie Kárová
Obor: SGRR

Rozvojová politika České republiky v rámci Evropské unie

ZX507 Exkurze do evropských institucí

Osnova:

1. Rozvojová pomoc a rozvojová zahraniční spolupráce
2. Stručná historie rozvojové spolupráce ČR
3. České priority ZRS
 - a. Základní
 - b. Teritoriální
 - c. Sektorové
 - d. Průřezové
4. ZRS ČR a EU
5. **Otázky:** Plní ČR své závazky? (odpověď v textu)
Jaká je vize do budoucna s plněním závazků?

1. Rozvojová pomoc a rozvojová spolupráce

Rozvojová politika označuje komplex politických, sociálních a ekonomických strategií, které mají za cíl zlepšit situaci především v rozvojových zemích. Také Česká republika projevuje solidaritu s lidmi v málo rozvinutých zemích a cítí svůj díl zodpovědnosti na řešení globálních problémů, které do značné míry souvisejí s chudobou. Zahraniční rozvojová spolupráce (dále jen ZRS) je plnohodnotnou součástí zahraniční politiky ČR a přispívá k naplňování jejích cílů (*BusinessInfo, 2014 [www]*).

Dle zákona je zahraniční rozvojová spolupráce definována jako „souhrn činností hrazených ze státního rozpočtu, jejichž cílem je přispět k odstraňování chudoby, k ekonomickému a sociálnímu rozvoji, k ochraně životního prostředí, jakož i k podpoře demokracie, dodržování lidských práv a řádné správy věcí veřejných v rozvojových zemích“ (*BusinessInfo, 2014 [www]*).

2. Stručná historie rozvojové spolupráce ČR

- Již **před rokem 1989** se Československo výrazně v rozvojovém světě angažovalo, avšak zejména hmotná pomoc (léky, potraviny) či pomoc technická (vysílání odborníků) mířila především do socialistických zemí.

- **V roce 1995** se tradiční pomoc České republiky obnovila vstupem do **OECD** (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj). Významným vládním dokumentem byly Zásady pro poskytování zahraniční pomoci, avšak stále přetrvávala izolovanost jednotlivých projektů.
- Tuto situaci měla zlepšit nová **Koncepce zahraniční rozvojové pomoci České republiky** na období let **2002—2007**. Počet zemí, na které by se měla česká ZRS zaměřit, se snížil na dvacet. Pod záštitou této koncepce, se značně zapojily také soukromé firmy s nevládními a společenskými organizacemi. Ty v roce 2002 vytvořily zastřešující organizaci České fórum pro rozvojovou spolupráci (**FoRS**).
- A nyní konečně změny, které nastaly při vstupu ČR do Evropské unie (dále jen EU), zejména v důsledku harmonizace české a evropské legislativy. Vláda ČR se svým usnesením č. 302 ze dne 31. března 2004 pod názvem **Zásady zahraniční rozvojové spolupráce po vstupu ČR do EU** jednoznačně přihlásila k uplatňování programového přístupu. Ten je – oproti dosavadním izolovaným projektům – založen na ucelené střednědobé rozvojové strategii. Nový přístup vyžaduje, aby vláda (resp. ministerstva) stanovily priority jak geografické tj. teritoriální, tak priority sektorové.
- K dalšímu posunu na cestě k dosažení větší efektivity a transparentnosti českého systému zahraniční rozvojové spolupráce došlo v roce 2007. Vláda v září **2007** schválila dokument **Transformace systému zahraniční rozvojové spolupráce**, který popisuje jednotlivé kroky vedoucí k dokončení transformace systému zahraniční rozvojové spolupráce České republiky.
- 1. ledna **2008** zřízení **České rozvojové agentury**. Česká rozvojová agentura má na starosti implementaci politiky rozvojové spolupráce stanovené ministerstvem zahraničí, potažmo vládou. Jedná se zejména o identifikaci témat a okruhů rozvojové spolupráce, formulaci projektů, vypisování výběrových řízení, monitorování probíhajících projektů, uvolňování finančních prostředků, uzavírání smluv a podobně.
- **Hlavní legislativní rámec** ZRS ČR představuje **zákon o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí**, který vstoupil v platnost od 1. července **2010**. Schválení zákona je jasným signálem, že ČR má v úmyslu věnovat se rozvojové spolupráci a humanitární pomoci dlouhodobě a předvídatelně.
- **Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce ČR na období 2010–2017**, schválená vládou usnesením č. 366 ze dne 24. května 2010, určuje směřování české rozvojové spolupráce ve střednědobém horizontu. Koncepce nahradila předcházející dokument z roku 2002 a bere v úvahu změny zahraničněpolitického a ekonomického kontextu, nové závazky ČR v rámci EU a na dalších multilaterálních fórech i obecné trendy v oblasti rozvojové politiky. Aktualizuje základní cíle české rozvojové spolupráce i principy jejího poskytování a stanovuje nové teritoriální a sektorové priority.

Česká republika si pro nové institucionální uspořádání má zvolený **model**, který se vyskytuje v řadě vyspělých dárcovských zemí (např. Rakousko, Švédsko, Norsko) a který spočívá v soustředění koncepčních úkolů pod **Ministerstvo zahraničních věcí a**

Rozvojovou agenturu, jejímž hlavním úkolem je zajistit realizaci projektů rozvojové spolupráce.

3. Principy české rozvojové spolupráce

Poskytováním rozvojové pomoci přispívá ČR k zajištění bezpečnosti a stability na globální úrovni i k předcházení konfliktů na regionální a lokální úrovni, omezení nežádoucí migrace, bezpečnosti v oblasti životního prostředí, podpoře demokracie, dodržování lidských práv a základních svobod a posilování právního státu.

A) Základní principy české rozvojové spolupráce vycházejí z Evropského konsensu o rozvoji (2005), Pařížské deklarace o efektivnosti pomoci (2005) a Akční agendy z Akkry (2008).

- Česká ZRS je založena na **partnerství** s přijímajícími zeměmi, je vedena poptávkou ze strany partnerských zemí a jejich potřebami. S principem partnerství souvisí rovněž vzájemná odpovědnost (ČR jako dárce i partnerské země mají odpovědnost za výsledky a dopady rozvojových programů vůči svým občanům a vůči sobě navzájem).
- ČR podporuje **posilování systémů** a kapacit partnerských zemí (cílem je jejich aktivnější role při formulování a realizaci vlastních rozvojových politik)
- S principem partnerství souvisí rovněž **vzájemná odpovědnost** (ČR jako dárce i partnerské země mají odpovědnost za výsledky a dopady rozvojových programů vůči svým občanům a vůči sobě navzájem).
- ČR se zapojila do úsilí dárcovské komunity koordinovat svoji rozvojovou politiku (**harmonizovat** rozvojové aktivity teritoriálně i sektorově).
- Česká rozvojová politika je **transparentní**, je otevřena veřejné diskusi, která zahrnuje nestátní neziskové organizace, podnikatelskou sféru, akademickou obec a další složky občanské společnosti.

B) Teritoriální priority:

1) Programové země *		2) Projektové země **
Afghánistán		Gruzie
Bosna a Hercegovina		Kambodža
Etiopie		Kosovo
Moldavsko		Palestinská autonomní území
Mongolsko		Srbsko
	3) Dosavadní prioritní země ***	
	Angola	
	Jemen	
	Vietnam	
	Zambie	

*Programové země (nejvyšší kategorie partnerských zemí – prioritní země s programem spolupráce)

****Projektové země** (země, ve kterých jsou ve střednědobém horizontu potřebné a žádoucí rozsáhlejší rozvojové aktivity ČR)

*****Dosavadní prioritní země** (spolupráce bude pokračovat v jiném rozsahu a zaměření než v předchozím programovém období)

C) Sektorové priority:

Sektorové priority berou v úvahu poznatky z předcházejícího období a vycházejí z komparativních výhod ČR, včetně zkušenosti s procesem politické, ekonomické a společenské transformace. Sektorové priority zároveň reflektují obecné priority mezinárodního společenství dané zejména Rozvojovými cíli tisíciletí (MDGs) a zohledňují proces dělby práce s ostatními dárci:

- životní prostředí
- zemědělství
- sociální rozvoj (včetně vzdělávání, sociálních a zdravotnických služeb)
- ekonomický rozvoj (včetně energetiky)
- podpora demokracie, lidských práv a společenské transformace

D) Vedle sektorových priorit se ČR snaží přispět k pozitivnímu vývoji v partnerských zemích prostřednictvím tzv. průřezových principů, které jsou zohledňovány v jednotlivých rozvojových projektech:

- řádná (demokratická) správa věcí veřejných
- šetrnost k životnímu prostředí a klimatu
- dodržování základních lidských, ekonomických, sociálních a pracovních práv příjemců projektů, včetně rovnosti mužů a žen (gender)

4. **Zahraniční rozvojová spolupráce ČR a EU**

Evropská unie je v oblasti spolupráce s rozvojovými zeměmi velmi zkušeným hráčem – EU jako celek (v součtu komunitární a národní úrovně) je vůbec největším světovým poskytovatelem rozvojové pomoci. EU je současně také největším obchodním partnerem mnoha rozvojových zemí. Na politiky rozvojové a vnější spolupráce se klade rostoucí důraz a Evropská komise na ně věnuje stále více finančních prostředků.

Zahraniční pomoc EU je poskytována prostřednictvím širokého spektra regionálně nebo tematicky zaměřených programů, které jsou financovány ze zdrojů společného unijního rozpočtu a z tzv. Evropského rozvojového fondu. Tyto prostředky každoročně dosahují výše téměř 9 mld. EUR. Po vstupu České republiky do EU se o evropské finanční prostředky mohou ucházet také české podnikatelské i nepodnikatelské subjekty.

Zahraniční rozvojová spolupráce (ZRS) je integrální součástí české zahraniční politiky. ČR v souladu s principy EU a ochranou zájmů ČR provádí vlastní ZRS a to jak na dvoustranném, tak na mnohostranném základě. ZRS České republiky je v porovnání s ostatními novými členskými státy EU na velmi dobré úrovni a dále se rozvíjí, objem finančních prostředků věnovaných na ZRS by měl dále narůstat za současného zvyšování

efektivnosti sektorové i teritoriální koncentrace jejich použití (*BusinessInfo*, 2014 [www]).

Strategickým cílem české rozvojové politiky je odstraňování chudoby a podpora bezpečnosti a prosperity prostřednictvím efektivního partnerství, které umožní chudým a málo rozvinutým zemím realizovat jejich rozvojové cíle. Klíčový stimul pro rozvoj představují demokratické formy vládnutí, udržitelný ekonomický růst, zapojování rozvojových zemí do mezinárodního obchodu, sociální rozvoj a péče o životní prostředí.

Poskytováním rozvojové pomoci přispívá ČR k zajištění bezpečnosti a stability na globální úrovni i k předcházení konfliktů na regionální a lokální úrovni, omezení nežádoucí migrace, bezpečnosti v oblasti životního prostředí, podpoře demokracie, dodržování lidských práv a základních svobod a posilování právního státu, Pařížské deklarace o efektivnosti pomoci (2005) a Akční agendy z Akkry (2008).

Zdroje:

BusinessInfo.cz. Oficiální portál pro podnikání a export: *Rozvojová spolupráce* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z:

<http://www.businessinfo.cz/cs/zahranicni-obchod-eu/rozvojova-spoluprace.html>

BusinessInfo.cz. Oficiální portál pro podnikání a export: *Rozvojová spolupráce ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z:

<http://www.businessinfo.cz/cs/zahranicni-obchod-eu/rozvojova-spoluprace/rozvojova-spoluprace-cr.html>

BusinessInfo.cz. Oficiální portál pro podnikání a export: *Zahraniční pomoc EU* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z:

<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/zahranicni-pomoc-eu-finance-system-7212.html?page=2#!>

Rozvojovka. *Zahraniční rozvojová spolupráce ČR* [online]. 2012 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z:

<http://www.rozvojovka.cz/zahranicni-rozvojova-spoluprace-cr>

Wikipedie. Otevřená encyklopedie: *Rozvojová politika* [online]. 2013 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Rozvojov%C3%A1_politika

Kohezní fond Evropské unie

Historie

Pod pojmem kohezní fond rozumíme fond soudržnosti, který má za úkol pomáhat ekonomicky slabším zemím, aby splnily tzv. maastrichtská kritéria a mohly tak vstoupit do hospodářské a měnové unie. Fond slouží na rozvoj celých států, nikoliv regionů. Byl založen Maastrichtskou smlouvou z roku 1993. Finance z fondu jsou primárně určeny na investice do dopravní infrastruktury a do oblasti životního prostředí, přičemž peníze čerpají země s HDP na úrovni 90 % průměru EU a nižší. Další podmínkou čerpání je realizace programu splňující podmínky konvergence.

(Kohezní fond. EurActiv)

Maastrichtskými kritérii se rozumí:

1. *Cenová stabilita* – průměrná roční inflace nesmí překročit o více než 1,5 p. b. průměrnou roční inflaci tří členských zemí s nejlepšími hodnotami inflace (to nutně neznamená 3 země s nejnižší inflací, ale spíše, i když to není nikde explicitně napsané, 3 země s inflací nejbližší k inflačnímu cíli Evropské centrální banky. Tento cíl je definován jako hodnota inflace nižší, ale blížká 2 %).
2. *Stabilita devizového kurzu* – alespoň dva roky před vstupem do měnové unie by se kandidátská země měla zapojit do Evropského mechanismu směnných kurzů (ERM II) a po tuto dobu by nemělo dojít k devalvaci.
3. *Konvergence dlouhodobých úrokových sazeb* – dlouhodobá nominální úroková míra nesmí přesahovat o více než 2 p. b. průměr tří zemí s nejlepšími výsledky týkajícími se cenové stability.
4. *Výše hrubého veřejného dluhu* – podíl veřejného dluhu na HDP nesmí překročit 60 %. Deficit veřejného rozpočtu – podíl deficitu státního rozpočtu na HDP musí být menší než 3 %.

(Smlouva o fungování Evropské unie)

Současnost

Fond soudržnosti je jedním z fondů Evropské unie. Za další zmiňme Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF), Evropský sociální fond (ESF), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, Evropský námořní a rybářský fond. Tyto fondy si na základě svých cílů kladou za úkol zlepšení postavení jednotlivých regionů, odvětví hospodářství a unie jako celku. V programovém období 2007 až 2013 byla na kohezní politiku (zahrnující také strukturální fondy) vyčleněna částka 124 mld. euro, což činí 35,7% rozpočtu EU na toto období.

(Kohezní politika EU. Ministerstvo pro místní rozvoj)

Ze zemí EU 15 čerpají finance z fondu Španělsko, Portugalsko a Řecko. Dalšími zeměmi, které z fondu čerpají, jsou země přistoupivší v roce 2004 a později, včetně České republiky.

Obr. 1: Země čerpající finance z Fondu soudržnosti.
(Regionální politika Inforegio. European Commission)

Země čerpající z fondu mohou čerpat až 85 % z celkových nákladů projektu. Zbytek tvoří spoluúčast. Financovány jsou výhradně rozsáhlé a finančně nákladné projekty.

„Pomoc z Fondu soudržnosti je podmíněčná. Podpora, kterou členský stát dostane, může být zrušena, pokud se zemi nepodaří plnit svůj program konvergence, jehož cílem je hospodářská a měnová unie (Pakt o stabilitě a růstu), např. tím, že dosáhne příliš velkého rozpočtového schodku (více než 3 % HDP u Španělska, Portugalska a Řecka, tento práh byl pro každou z deseti nových členských zemí vyjednáán samostatně, podle rozpočtového schodku dané země v okamžiku přistoupení). Než se tento případný deficit dostane zpět pod kontrolu, nemohou být schváleny žádné nové projekty“.

(Regionální politika Inforegio. European Commission)

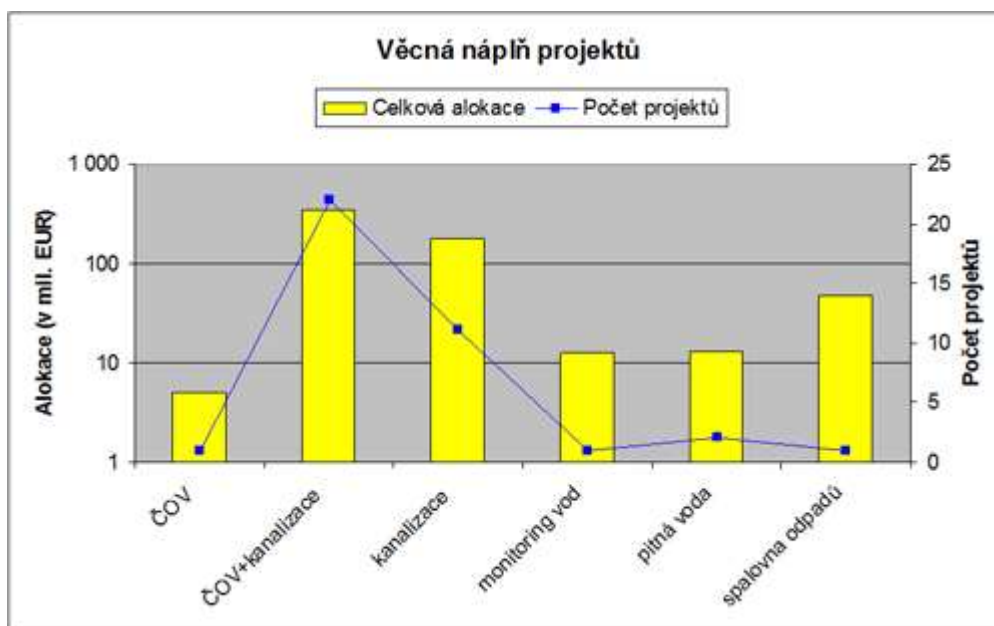
Tab. 1: Výše čerpání nově přistoupivších zemí za období 2004-2006.

Země	Suma čerpaných peněz [mld. eur]
Česká republika	936,05

Řecko	309,03
Kypr	53,94
Lotyšsko	515,43
Litva	608,17
Maďarsko	1 112,67
Malta	21,94
Polsko	4 178,60
Slovinsko	188,71
Slovensko	570,50

(Regionální politika Inforegio. European Commission)

Jak je patrné z obrázku č. 2., v ČR nejvíce finance putují do oblasti kanalizací a čištění odpadních vod. Značné částky také putují do oblasti monitoringu vod a zajištění pitné vody. Ačkoliv se jednalo o jeden projekt, tak na absolutní sumě eur měla také velký podíl čerpání výstavba spalovny odpadů.

Obr. 2: Využití fondu v ČR.

(Fond soudržnosti. Fond soudržnosti)

Budoucnost

Cílem programového období 2014-2020 je naplňování strategie EU 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Jednotlivé státy uzavřou za účelem lepšího využití fondů s Evropskou komisí dohodu o partnerství.

(Příprava období 2014-2020. Ministerstvo pro místní rozvoj))

Na období 2014-2020 je na kohezní fond vyčleněno 68,7 mld. eur.

(Cohesion Fund. Welcome Europe)

„Třetí nástroj regionální politiky EU, Fond soudržnosti, který je určen na podporu členských států (nikoliv regionů), zaměří 66,36 mld. eur na budování transevropských dopravních sítí a environmentální projekty v oblasti infrastruktury. Pro čerpání z Fondu

soudržnosti budou způsobilé členské státy, jejichž HDP na hlavu je nižší než 90 % průměru EU 28. Toto kritérium splňuje i Česká republika“.

Další financování regionální politiky soudržnosti bude financováno ze strukturálních fondů. Hlavní cíle těchto fondů pro období 2014-2020 budou nastartování růstu, tvorba pracovních míst, boj proti změně klimatu, řešení energetické závislosti, omezení chudoby a sociálního vyloučení.

(Regionální politika 2014-2020. Euroskop)

Otázky

1. Nevedou dotace v konečném důsledku ke zhoršení ekonomické situace veřejných rozpočtů přijímajících zemí?
2. Jak moc a jestli vůbec přispívá fond soudržnosti k dosažení svého cíle?
3. Je z dlouhodobého hlediska udržitelné, aby většina členských států byla příjemci financí z fondu soudržnosti?

Zdroje

1. Kohezní fond. *EurActiv* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/kohezni-fond>
2. Smlouva o fungování Evropské unie. In: 2012/C 326/01). Článek 140, odstavec 1. 2012. Dostupné z: https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/c_32620121026cs.pdf
3. Kohezní politika EU. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie/Kohezni-politika-EU>
4. Regionální politika Inforegio. *European Commission* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/procf/cf_cs.htm
5. Fond soudržnosti. *Fond soudržnosti* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.fondsoudrznosti.cz/ofondu/>
6. Příprava období 2014-2020. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Evropska-unie/Kohezni-politika-EU/Kohezni-politika>
7. Cohesion Fund. *Welcome Europe* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: http://www.welcomeeurope.com/european-funds/cohesion-fund-2014-2020-832+732.html#tab=onglet_appel

Regionální politika 2014-2020. *Euroskop* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9197/sekce/regionalni-politika-2014-2020/>

[illegible]

Podkapitoly:

- Volební systém EU
- Historie výsledků voleb v ČR
- Obraz EU v ČR

- Interpretace výsledků v roce 2014

Volební systém

Není jednotný v rámci 28 členských států. Evropská unie však nekompromisně trvá na 3 podmínkách:

- Volby proběhnou poměrovým systémem.
- Oblast může být rozdělena, pokud to nebude mít vliv na poměrový systém.
- Uzavírací klauzule je povolena, nesmí být, ale vyšší než 5%

Uzavírací klauzule v zemích EU:

Polovina (14) zemí žádnou klauzuli nemá a zbylých 14 států má klauzuli podle následujícího rozdělení:

- 5% má 9 zemí (včetně ČR)
- 4% mají 3 země
- 3% má 1 země
- 1,8% má 1 země

Rozdílná je i hranice věku od kdy mohou občané daných států kandidovat do Evropského parlamentu.

- 18 let má 15 zemí
- 21 let má 9 zemí (včetně ČR)
- 23 let má 1 země
- 25 let mají 3 země

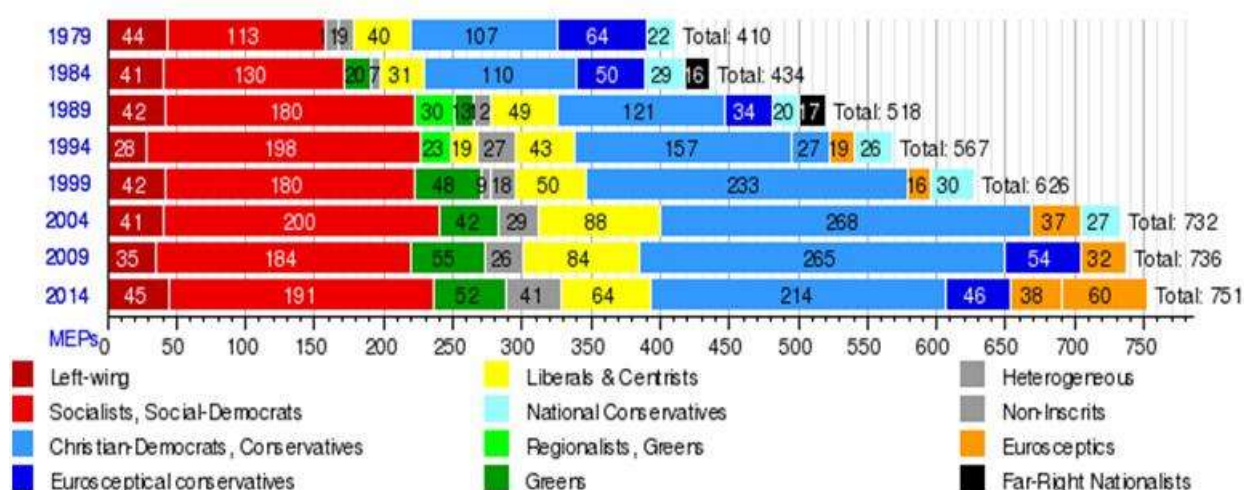
Rozdílné jsou volební dny, které probíhali v termínu 22 až 25. 5. 2014.

Historie volebních výsledků

Jak lze vidět v nadcházející tabulce volební účast do voleb Evropského parlamentu neustále klesá a nikdy nebyla nižší. Volby jsou povinné jen v Belgii, Řecku a na Kypru. Ve zbylých zemích není žádná povinnost volební účasti. Zároveň práce evropského parlamentu není pro občany tak zřetelná jako práce národních parlamentů, tak i volební účast je nižší.

Tab 1 Volební účast v zemích EU

Rok	Volební účast
1979	63,0
1984	61,0
1989	58,5
1994	56,8
1999	49,4
2004	45,5
2009	43,0
2014	42,5

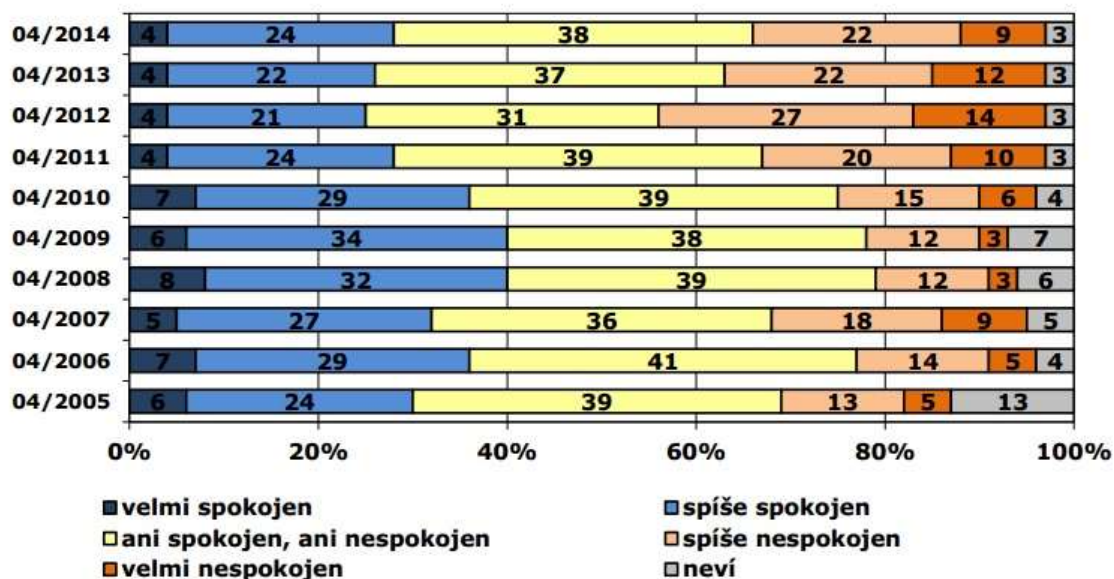
Obr 2 Rozložení poslaneckých klubů EP

Výsledky voleb jsou znázorněny v předchozí tabulce. Jsou v ní vyobrazeny i počty poslanců a rozdělení do poslaneckých klubů. Největší zastoupení mají již od roku 1999 křesťanští demokraté. Druhým nejsilnějším klubem jsou Socialisté a sociální demokraté, kteří od roku 1979 do roku 1999 byli nejsilnějším poslaneckým klubem. Poměrně stabilní je počet poslanců ultra levicových poslanců, který ovšem díky zvýšení počtu poslanců ztratil na své síle. Zelení jsou etablovaným poslaneckým klubem již od roku 1984. Již od počátku evropského parlamentu mají svůj klub i Liberálové. Poslanci, jejichž počet je stále rostoucí, jsou euroskeptikové, kteří mají v současnosti 144 poslanců ze 751. Pozornost by měla být však také směřována na extremistické strany. Ve Francii totiž volby do evropského parlamentu vyhrála ultrapravicová Národní Fronta Marie Le Pen, když získala 24 ze 74 poslaneckých křesel. Naštěstí nacionalistické strany nejsou v ostatních zemích tolik úspěšné a to i v případech, kdy polovina členských zemí nemá volební klauzuli a je tedy mnohem snazší pro malé a extremistické strany dostat se do evropského parlamentu. Ovšem při snižující se volební účasti, zvyšující se imigraci, strachu z islamizace Evropy je možné, že počet těchto extremistických poslanců vzroste a není vyloučeno, že by dokonce v budoucnu mohli sestavit poslanecký klub.

Obráz EU v ČR

Pozitivní vnímání Evropské unie v České republice se po roce 2009 snížilo a nyní se velmi pomalu spokojenost se členstvím v EU zvyšuje. Většina obyvatel ČR avšak ani neví, jestli je spokojena nebo nespokojena se členstvím ČR v EU. Jak vyplývá z každoročního průzkumu CVVM. Výrazný nárůst nespokojenosti byl zaznamenán v letech 2008 až 2012. Od roku 2012 nespokojenost klesá.

Obráz EU byl dlouhé roky za prezidentování Václava Klause kritizován. Zdrženlivý přístup byl však i ze stran vlád, které se do dnes nedokázaly dohodnout, k jakému datu ČR vstoupí do eurozóny a přijme společnou evropskou měnu. Ke společné měně je totiž i společnost v ČR více kritická, i když jsme se při vstupu do EU zavázali, že o společnou měnu budeme usilovat.

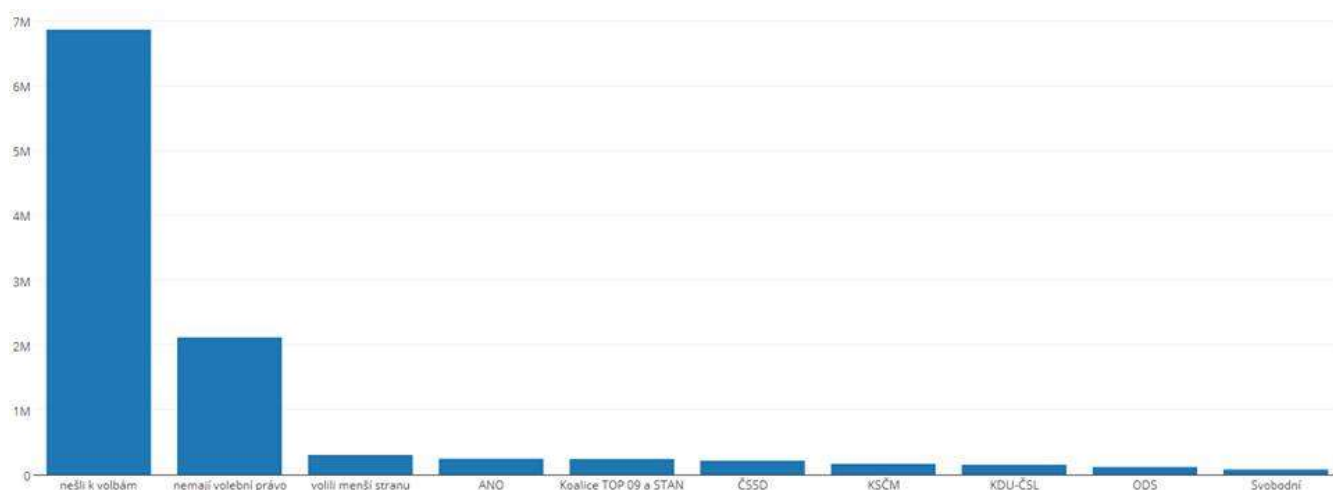
Graf 1. Spokojenost s členstvím v Evropské unii¹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 7. – 14. 4. 2014, 1027 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

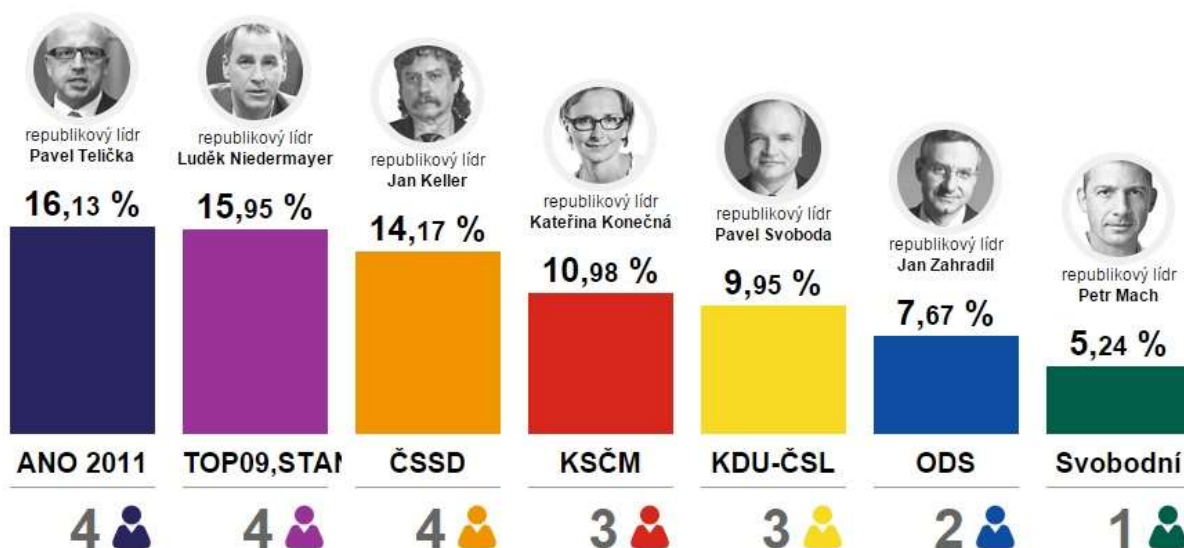
Interpretace výsledků v roce 2014

Interpretace výsledků voleb je velmi složitá a mnohdy mohou mít volby více vítězů (poražených) než jen jednoho. Velmi dobře se to ukázalo během posledních komunálních/senátních voleb v říjnu 2014, kdy se za vítěze prohlásily strany ČSSD a KDUČSL ale i hnutí ANO. Nikdo nechce být považován za poraženého ve volbách. Avšak česká satira a důvtip nebo samotné ambice stran před volbami mohou i z vítěze voleb udělat poraženého (ČSSD v parlamentních volbách 2013).

Volby do Evropského parlamentu se v ČR vyznačují velmi nízkou účastí ve volbách a tedy i výsledky mohou být rozdílné od výsledků voleb do parlamentu, kraje nebo komunálu. Následující graf paroduje, ale zároveň i kritizuje nezájem českých občanů o tzv. „evropské volby“. 7 milionů občanů ČR volby do EP ignorovalo, 2 miliony nemají volební právo a 1,5 milionu šel k volbám, z nichž přes 300 000 volilo menší stranu. Tzn., že o složení českých europoslanců rozhodlo 1,2 milionu obyvatel z cca 8,5 milionu oprávněných voličů.

Volební výsledky verze 1

Volební výsledky verze 2

Nízký zájem o volbu europoslanců vedl k tomu, že možná i překvapivě vysoko se umístili strany TOP 09, KDUČSL a Svobodní. Úspěch prvních dvou evropsky optimistických stran můžeme přičítat také disciplinovanosti jejich volební základny, v případě TOP 09 se jedná o vzdělanější část populace, která obecně je ve volbách aktivnější. V případě KDUČSL se jedná o jejich stále voličské jádro a je také druhá nejpočetnější strana hned po KSČM. První celonárodní úspěch v těchto volbách zaznamenali Svobodní, kteří v čele s Petrem Machem a jeho velmi euro skeptickou rétorikou, velmi nízké volební účasti dostali do europarlamentu s pouhými 79 540 hlasy. První pod čarou překvapivě skončili také Piráti, kteří dosáhli na 72 514 hlasů.

Pokud by u nás byla nižší klauzule než 5% nebo nebyla žádná, jako je tomu v polovině zemí EU. Je dost možné, že by na křeslo evropského poslance dosáhli také Piráti, Zelení a Úsvit přímé demokracie. Ačkoli by někdo mohl namítnout, že u nás rostou euroskeptici, a že bude mít ČR horší obraz v rámci EU. Není tomu tak, ale právě naopak. Počet euro skeptických poslanců za ČR se snížil z 9 na pouhé 3. (viz poslanci ODS v roce 2009 a poslanci ODS+Svobodní 2014)

	Počty Europoslanců ve
--	------------------------------

	volbách		
Politická strana	2004	2009	2014
ODS	9	9	2
KSČM	6	4	3
SNK ED	3	0	0
KDUČSL	2	2	3
ČSSD	2	7	4
Nezávislí	2	0	0
ANO	0	0	4
TOP 09	0	0	4
Svobodní	0	0	1
Celkem	24	22	21
Účast	28,32	28,22	18,20

V předchozí tabulce lze vidět, že volební výsledky politických stran v euro volbách kopírovali popularitu stran na celostátní úrovni především v roce 2009 a 2014. V prvních volbách zaznamenali úspěch SNK ED a Nezávislí, kteří na úkor hlavně ČSSD získali celkem 5 poslaneckých mandátů. V roce 2009 se do parlamentu EU dostaly pouze 4 strany, v roce 2014 jich bylo již 7. Rozmělnění politických stran je v ČR pozorovatelné před předčasnými volbami do poslanecké sněmovny v roce 2009, které se nakonec nekonaly. A Výsledky změn šli vidět tedy až v roce 2010, kdy poprvé od revoluce neuspěla KDUČSL a do parlamentu se dostaly Věci veřejné a TOP 09. Během let 2010 až 2014 se objevila celé řada méně či více úspěšných nových politických stran nebo hnutí

Účast ve volbách se během snížila o 10% z 28,22% na pouhých 18,20%. Nižší účast ve volbách už bývá většinou jen v druhém kole senátních voleb (v roce 2014 2. Kolo 16,69

Romana Jalůvková, Alžběta Knoflíčková

N-GK SGRR

2. ročník

SOUČASNÍ ČEŠTÍ EUROPOSLANCI A JEJICH SFÉRA PŮSOBNOSTI

V České republice probíhaly třetí eurovolby 23. -24. května 2014. Celkem bylo voleno do Evropského parlamentu 21 mandátů. Byli zvoleni 4 poslanci za ANO (16,13% hlasů), 4 za TOP 09 a STAN (15,99% hlasů), 4 za ČSSD (14,17% hlasů), 3 za KSČM (10,98%), 3 za KDU-ČSL (9,95% hlasů), 2 za ODS (7,67% hlasů) a 1 za Stranu svobodných občanů (5,24% hlasů), (euroskop.cz).

ANO

Pavel Telička

Je místopředsedou politické Skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu. Dále je členem Výboru pro dopravu a cestovní ruch, Delegace pro vztahy s Izraelem, Delegace v Parlamentním shromáždění Unie pro Středomoří. Náhradníkem je ve Výboru pro průmysl,

výzkum a energetiku, Delegaci pro vztahy s Běloruskem, Delegaci ve smíšeném parlamentním shromáždění a Delegaci v Parlamentním shromáždění Euronest. Podpořil vznik pracovních skupin pro Evropský parlament v odvětví pro: sport, cestovní ruch, nebe a vesmír, digitální agendu, dlouhodobé investice, proti antisemitismu (telicka.eu).

Petr Ježek

Je členem politické Skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu a předsedou Delegace pro vztahy s Japonskem. Dále je členem Konference předsedů delegací a Hospodářského a měnového výboru. Náhradníkem je ve Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a v Delegaci ve smíšeném parlamentním shromáždění (europarl.europa.eu).

Dita Charanzová

Je členkou politické Skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, dále je členkou Výboru

pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů, Delegace v Parlamentním výboru Cariforum-EU, Delegace pro vztahy s Mercosurem a Delegace v Parlamentním shromáždění EU-Latinská Amerika. Náhradnicí je ve Výboru pro mezinárodní obchod a v Delegaci ve Výborech pro parlamentní spolupráci EU-Arménie, EU-Ázerbájdžán a EU-Gruzie (europarl.europa.eu).

Martina Dlabajová

Je členkou politické Skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, místopředsedkyní Výboru pro rozpočtovou kontrolu, členkou Výboru pro zaměstnanost a sociální věci

a členkou Delegace pro vztahy s Jihoafrickou republikou. Náhradnicí je ve Výboru pro dopravu a cestovní ruch, Delegaci ve Výborech pro parlamentní spolupráci EU-Arménie, EU-Ázerbájdžán a EU-Gruzie a v Delegaci v Parlamentním shromáždění Euronest. Jejímí prioritami je zaměstnanost mladých lidí, návrat k řemeslné tradici a podpora podnikání (dlabajova.eu, europarl.europa.eu).

TOP 09 a STAN

Luděk Niedermayer

Člen poslaneckého klubu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů), dále členem Hospodářského a měnového výboru a Delegace pro vztahy se Spojenými státy. Náhradníkem

je v Delegaci pro vztahy s Korejským poloostrovem. Dále se zaměřuje na problematiku měnové politiky v centrálních bankách jiných zemí (europarl.europa.eu).

Stanislav Polčák

Člen poslaneckého klubu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů), dále místopředsedou Výboru pro regionální rozvoj a členem Delegace pro vztahy s Austrálií a Novým Zélandem. Náhradníkem je ve Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, Delegaci pro vztahy se zeměmi Střední Ameriky a v Delegaci v Parlamentním shromáždění EU-Latinská

Amerika (europarl.europa.eu).

Jiří Pospíšil

Člen poslaneckého klubu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů), dále členem Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů a Delegace pro vztahy s Íránem. Náhradníkem

je ve Výboru pro ústavní záležitosti a v Delegaci v Parlamentním výboru pro stabilizaci a přidružení EU-Srbsko (europarl.europa.eu).

Jaromír Štětina

Člen poslaneckého klubu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů), místopředsedou

Podvýboru pro bezpečnost a obranu a členem Výboru pro zahraniční věci, Delegace ve Výborech pro parlamentní spolupráci EU-Arménie, EU-Ázerbájdžán a EU-Gruzie a Delegace v Parlamentním shromáždění Euronest. Náhradníkem je ve Výboru pro občanské

svobody, spravedlnost a vnitřní věci a v Delegaci pro vztahy s Běloruskem (europarl.europa.eu).

KDU-ČSL

Michaela Šojdrová

Je členkou poslaneckého klubu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů),

místopředsedkyní Výboru pro kulturu a vzdělávání a členkou Výboru pro práva žen a rovnost

pohlaví (což je zároveň její prioritou v EP) a Delegace ve smíšeném parlamentním výboru EUTurecko.

Náhradnicí je ve Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a v Delegaci pro vztahy se Švýcarskem a Norskem, ve Smíšeném parlamentním výboru EUIsland

a ve Smíšeném parlamentním výboru Evropského hospodářského prostoru (europarl.europa.eu).

Pavel Svoboda

Člen poslaneckého klubu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů), předseda Výboru

pro právní záležitosti a členem Konference předsedů výborů a Delegace v Parlamentním výboru pro stabilizaci a přidružení EU-Černá Hora. Náhradníkem je ve Výboru pro dopravu a cestovní ruch a Delegaci ve Smíšeném parlamentním shromáždění AKT-EU (europarl.europa.eu).

Tomáš Zdechovský

Člen poslaneckého klubu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů), člen Výboru pro

rozpočtovou kontrolu, Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a Delegace

pro vztahy s Čínskou lidovou republikou. Náhradníkem je v Rozpočtovém výboru a v Delegaci

pro vztahy s Japonskem (europarl.europa.eu).

ČSSD

Jan Keller

Člen Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, delegace pro vztahy s Kanadou a delegace v Parlamentním shromáždění Euronest. Profesor sociologie, vysokoškolský pedagog. Od roku

2000 přednáší na Fakultě sociálních studií Ostravské univerzity i v zahraničí. Před rokem 1989 byl členem KSČ, v současnosti je nestraníkem.

Olga Sehnalová

Členka delegace pro vztahy s Izraelem a výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů.

Lékařka a od roku 2009 europoslankyně. V letech 1998-2009 zastávala post místostarostky Kroměříže. Je zastupitelkou Zlínského kraje a města Kroměříže.

Pavel Poc

Členem výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, delegace ve Výborech pro parlamentní spolupráci EU-Kazachstán, EU-Kyrgyzstán a EU-Uzbekistán a pro

vztahy s Tádžikistánem, Turkmenistánem a Mongolskem. Členem ČSSD je od roku 1997, v letech 2005-2009 byl předsedou krajské organizace strany v Karlovarském kraji.

Miroslav Poche

Člen výbor pro průmysl, výzkum a energetiku, delegace pro vztahy s Čínskou lidovou republikou a delegace v Parlamentním shromáždění Euronest. Člen zastupitelstev hlavního města Prahy a Prahy 3. Na misích v Bosně a Hercegovině a v Kosovu působil jako zástupce OBSE, měl na starosti komunikaci s komisí OSN pro lidská práva na Ministerstvu zahraničních

věcí. Pracoval na ministerstvu zemědělství. Od roku 2001 je soukromý podnikatel. Byl místopředsedou pražské ČSSD, na svou funkci ovšem rezignoval.

KSČM

Kateřina Konečná

Členka výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a delegace ve Výborech pro parlamentní spolupráci EU-Arménie, EU-Ázerbájdžán a EU-Gruzie. Je místopředsedkyní zahraničního výboru a výboru pro životní prostředí. Od května do července 2004 zasedala v EP jako prozatímní poslankyně. Od roku 2005 je členkou KSČM.

Jiří Maštálka

Místopředseda delegace ve Výboru pro parlamentní spolupráci EU-Rusko, člen Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů, Výboru pro právní záležitosti, delegace v Parlamentním výboru pro stabilizaci a přidružení EU-Černá Hora a delegace v Parlamentním shromáždění Euronest. V letech 1996-2004 byl poslancem Parlamentu ČR, v období 1990-až 1992 byl členem Federálního shromáždění. Od roku 1977 je v komunistické straně, v letech 2008-2012 působil jako místopředseda KSČM pro zahraniční politiku a evropskou integraci. Ve stínové vládě KSČM se věnuje resortu evropské politiky a EU.

Miloslav Ransdorf

Místopředseda Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku. Členem delegace ve Výboru pro parlamentní spolupráci EU-Ukrajina a delegace v Parlamentním shromáždění Euronest. Poslanec EP od července 2004, místopředseda klubu Konfederovaná skupina evropské sjednocené levice/Severské zelené levice (GUE/NGL). Mezi lety 2004 až 2009 byl místopředsedou výboru EP pro průmysl, výzkum a energetiku. Do komunistické strany vstoupil roku 1972, v letech 1993 až 2004 byl místopředsedou strany.

ODS

Jan Zahradil

Místopředseda výboru pro mezinárodní obchod, členem delegace ve Smíšeném parlamentním výboru EU-Turecko. Zastává post prvního místopředsedy poslanecké frakce Evropských konzervativců a reformistů (ECR). V letech 1995-1997 byl poradce premiéra Václava Klause pro zahraniční politiku. V roce 1997 zastával post vedoucího oddělení

evropské integrace Úřadu vlády (1997). V červnu 1998 byl zvolen do Sněmovny, působil jako

místopředseda zahraničního výboru a výboru pro evropskou integraci. Od května 2004 zastává funkci poslance EP. Členem ODS je od roku 1991, místopředsedou strany byl v letech

2001-2004 a od ledna 2014 je jejím prvním místopředsedou. Působil jako stínový ministr zahraničí ODS. Evžen Tošenovský

Člen výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a delegace pro vztahy s Japonskem. V roce 1990 byl zvolen do zastupitelstva Ostravy, v letech 1993 až 2000 byl tamním primátorem. V letech 2000 až 2008 byl hejtmanem Moravskoslezského kraje. V letech 2001 až 2008 působil jako předseda Asociace krajů ČR. Členem ODS je od roku 1991, v roce 2014 byl zvolen místopředsedou strany.

Strana svobodných občanů

Petr Mach

Člen výboru pro ústavní záležitosti. Předseda Strany svobodných občanů a ekonom. Od roku

1999 do 2009 působil v Centru pro ekonomiku a politiku (CEP), v letech 2003-09 byl jeho výkonným ředitelem. Pracoval jako externí poradce prezidenta Václava Klause. Byl členem ODS. Teď vyučuje na vysokých školách.

OTÁZKY DO DISKUZE

1. Volili jste v letošních volbách do Evropského parlamentu? Jste spokojeni s výsledkem?
2. Myslíte si, že mají naši europoslanci pokryté všechny klíčové výbory/obory?

ZDROJE:

Čeští europoslanci už znají své výbory [online] Dostupné na www:

<<http://www.euractiv.cz/print-version/clanek/cesi-europoslanci-uz-znaji-sve-vybory-011980>>. [cit. 7. 11. 2014]

Europoslanci za +Českou republiku [online] Dostupné na www:

<<http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/search.html?country=CZ>>. [cit. 7. 11. 2014]

Čeští europoslanci [online] Dostupné na www:
<<https://www.euroskop.cz/8978/sekce/cestieuroposlanci/>>. [cit. 7. 11. 2014]

Lenka Láchová, Pavla Šnajdrová

TOMÁŠ ZDECHOVSKÝ - POLITIKA OČIMA TOHOTO EUROPOSANCE

Jméno, příjmení: Tomáš Zdechovský

(Mgr. et Mgr. et Mgr.)

Místo narození: Havlíčkův Brod. 2. 11. 1979

Politická příslušnost: KDU-ČSL

Tomáš Zdechovský je český europoslanec, za KDU-ČSL. Jeho předchozím zaměstnáním bylo krizový manažer a mediální analytik, věnuje se publicistické a literární činnosti, v minulosti se také specializoval na politické kampaně, jak u nás, tak v celé střední a východní Evropě. Vystudoval teologickou fakultu na JČU, Papežskou salesiánskou univerzitu v Itálii a fakultu sociálních studií na Masarykově univerzitě. V Evropském parlamentu je členem *Výboru pro rozpočtovou kontrolu, Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci* a *Delegace pro vztahy s Čínskou lidovou republikou*.

Tomáš Zdechovský je europoslancem za KDU-ČSL, jeho názory jsou tedy blízké této centristické sociální straně, osobně se přiklání spíše k pravicovější, pragmatičtější části frakce. Na osobních stránkách říká, že hájí evropské hodnoty, jako jsou spravedlnost, demokracie, svoboda a lidskost. Co se týče evropské politiky, je spíše proevropský (podporuje ČR v EU) s hájením českých cílů pro přínos jak ČR, tak i EU. Je například proti vstupu Turecka do EU. Podle jeho slov je v evropském parlamentu třeba více kontroly a transparentnosti (například co se týče placení daní). Je zastáncem boje proti globálnímu oteplování, Tomáš Zdechovský je příznivcem snižování emisí skleníkových plynů.

Tomáš Zdechovský je podle nejnovější statistiky MEPranking.eu 67. nejaktivnějším poslancem z celkových 750. Může se chlubit celkovým skórem 372 bodů, což ho staví nad celkový průměr. Zmiňovaná statistika hodnotí aktivity poslanců Evropského parlamentu v oblasti hlasování, proslovů, zpravodajství, stínového zpravodajství či dotazů.

Výbor pro rozpočtovou kontrolu se v září zabýval zprávou, která poukazovala na chybné čerpání evropských dotací v České republice. Ze zprávy vyznívá, že hlavním nedostatkem byla transparentnost tendrů, nedostatečné kontrolní mechanismy a složité rozdělování programů. Jedním z nejvýznamnějších dotačních skandálů se stal případ Regionálního operačního programu Severozápad. Za machinace při přerozdělování dotací je dnes souzeno osm lidí. Fakticky byla zpronevěřena částka rovnající se téměř jedné miliardě korun. Tomáš Zdechovský, který je členem zmiňovaného výboru, se problémem dlouhodobě zabývá a Českou republiku v tomto směru kritizuje. V obdobném duchu vystoupil i na jednání výboru, kde apeloval na razantní přístup vůči machinacím s dotacemi. Zdechovský zároveň kritizuje špatný management, který má za následek

nedočerpání deseti miliard korun z evropských fondů. To je nejvíce ze všech členských zemí.

Během své kampaně do Evropského parlamentu se zaměřil zejména na zlepšení kvality potravin v Česku; jeho názorem je také to, že by měl být v Evropě zaveden jen jeden čas (iniciativa For Only One Time), protože je to podle něj „nesmysl a nic to neušetří“ (dle Zdechovského je Rusko ve zrušení letního a zimního času napřed). V kampani se zaměřil také na problematiku imigrace, vyjadřuje se například k nárůstu islámu v posledních letech. Podle něj je jedním z faktorů dnešní síly ISIS pasivní zahraniční politika zemí EU. Volně citováno: „Jedním z úkolů pro současnou společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU je právě zabránit vzestupu radikálního islamismu v muslimském světě i v Evropě. ISIS vznikl jako vedlejší produkt občanské války a už jen svojí existencí je nebezpečný.“

Otázky do diskuze:

1. Kolik europoslanců má KDU-ČSL celkem? (3; Tomáš Zdechovský, Pavel Svoboda, Michaela Šojdrová)
2. Souhlasíte se Zdechovského kritikou čerpání dotací v ČR?

ZDROJE:

Europoslanec Tomáš Zdechovský: V EU je třeba více kontroly a transparentnosti. *REFLEX* [online]. 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/rozhovory/57787/europoslanec-tomas-zdechovsky-v-eu-je-treba-vice-kontroly-a-transparentnosti.html>

Poslanci EP: Tomáš Zdechovský. *Evropský parlament* [online]. [cit. 2014-11-07] Dostupné z: http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/124713/TOMAS_ZDECHOVSKY_home.html

Profily: Tomáš Zdechovský. *Parlamentní listy* [online]. [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/profily/Tomas-Zdechovsky-34026?p=2>

Tomáš Zdechovský. *Wikipedia: The Free Encyclopedia* [online]. [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Tom%C3%A1%C5%A1_Zdechovsk%C3%BD

Tomáš Zdechovský. *Zdechovsky* [online]. [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://zdechovsky.eu/biography.php>

Tomáš Zdechovský. *Zdechovsky* [online]. [cit. 2014-11-07]. Dostupné <http://zdechovsky.eu/opinions.php>

Mgr. Pavel Doboš, PřF D-GR4

Mgr. Lukáš Dolák, PřF D-GR4

Otázky Exkurze do evropských institucí (10.–14. 11. 2014)

Stálé zastoupení (kdokoli):

Jedním z uvedených poslání Stálého zastoupení je napomáhání zvýšení informovanosti o ČR a jejím členství v EU. Jak toto probíhá?

(Jiří Jílek/Jiří Šír):

Jakými disponuje EU prostředky pro kontrolu udržitelnosti a dlouhodobější funkčnosti různorodých projektů, jež mají být environmentálně šetrné? Jak lze postihnout ty projekty, které po určité době environmentálně šetrné přestanou být z důvodu neaktivity v rámci jejich udržitelnosti?

Europarlament (Tomáš Zdechovský):

„Když tu chce někdo žít, musí respektovat naše pravidla“ Co si myslíte o zakázání nošení muslimských šátků – hidžábů? Nejedná se o omezení lidské svobody?

Jak hodnotíte výroky Miloše Zemana o nevměšování se ČR do vnitřní politiky ČLR a uznání jejich současných hranic včetně Tibetu a Tchaj-wanu?

Podal jste již stížnost na postup operátora ohledně blokových i-phonů zakoupených v zahraničí?

Zastoupení Olomouckého kraje při EU (Michaela Vráželová):

Kolik a které projekty Olomouckého kraje byly financovány s přispěním evropských fondů a podařilo se vždy vyčerpat celý obnos, nebo se musela část dotací vracet? Pokud ano, jaký byl důvod jejich nevyčerpání?

Jaký je v rámci Olomouckého kraje zájem o projekt Horizont 2020 a objevily nějaké návrhy projektů? Pokud ano, jakého oboru se nejčastěji týkaly.

Zastoupení Jihomoravského kraje při EU (Magda Komínková):

Spolupracuje nějak Zastoupení JMK při EU s magistrátem města Brna?

Evropská komise (kdokoli):

Proč jsou vlády členských zemí neochotné posílat na post komisaře více kandidátů ženského pohlaví a v čem tkví neochota žen zapojovat se do vysoké politiky?

Kolik lidí by muselo zemřít na ebolu v západní Africe, aby EK začala aktivněji jednat? Dala by se reálně očekávat opatření proti šíření viru, pokud by se nákaza vyhnula EU?

Jak je zajištěna proklamovaná národní nestrannost komisařů?

Jakými argumenty se Evropská komise brání nařčením z toho, že je katalyzátorem demokratického deficitu EU?

CZELO (kdokoli):

Je možné, aby se programu ERASMUS zúčastnili i studenti MU z jiných oborů než jen z oborů evropských studií a mezinárodních vztahů?

Podle čeho si vybíráte české řečníky na mezinárodní akce v oblasti VaVaI a jaká musí splňovat kritéria (odbornost, publikační aktivita, certifikáty ...)?

Jak probíhá, probíhá-li, spolupráce CZELO s výzkumy Evropské kosmické agentury?

V rámci společenské výzvy týkající se zdraví obyvatel existuje nějaká koordinace aktivit s nevládními organizacemi typu Médecins Sans Frontieres?

Aachen

Aachen je nemecké mesto, ktoré leží na hranici s Holandskom a Belgickom. Nachádza sa v spolkovej krajine Severné Porýnie-Vestfálsko a je to najzápadnejšie mesto Nemecka. Rozloha mesta je 161 km² a počet obyvateľov je necelých 260 000 (2010), čiže sa jedná o menšie mesto ako Brno. Avšak aj Aachen je študentské mesto ako Brno a študuje tam takmer 40 000 študentov na 4 univerzitách: Porýnsko-Vestfálska technická univerzita, Univerzita aplikovaných vied, Katolícka univerzita aplikovaných vied a Akadémia muzických umení. Školy a aj samostatné mesto sa zameriavajú hlavne na rozvoj vedy, techniky a informačných technológií.

Prvá písomná zmienka o meste pochádza z roku 765, keď franský kráľ Pipin III. Krátky strávil obdobie vianoc v tunajších kúpeľoch. Avšak už v 1. storočí tu boli založené kúpele, ktoré sú známe doteraz a preto sa môžeme stretnúť aj s názvom mesta Bad Aachen. Titul mesta získalo už v roku 1166 so štatútom slobodného kráľovského mesta.

Najznámejšia budova mesta, Aachenský dóm (katedrála) sa začal stavať už v roku 786 a vysvätený bol v roku 805. Aachenský dóm je jedna z najvýznamnejších cirkevných stavieb v Nemecku a je zároveň jeden z najzaujímavejších príkladov západoeurópskej historickej architektúry. Jadro Aachenského dómu tvorí osemuholníková ústredná stavba, ktorá má priemer 14,4 m a výšku vrcholu 31,6 m, so šesťuholníkovou dvojposchodovou ochodzou. Bolo tu korunovaných viac ako 30 nemeckých kráľov a niektorí panovníci sú tu aj pochovaní, a to Karol Veľký a Otto III. V roku 1978 bola pamiatka vyhlásená za kultúrne dedičstvo UNESCO. Aachenský dóm je denne dostupný verejnosti od 7.00 do 19.00 a vstupné je zadarmo.

Ďalšou významnou budovou mesta je mestská radnica, ktorá sa nachádza v blízkosti Aachenského domu. Radnica sa začala stavať v roku 1330 a bola dostavaná v roku 1349. V roku 1656 radnici zhorela časť strechy a veže. Tieto zhorené časti boli znova postavené, ale v barokovom štýle. V nasledujúcich rokoch bola radnica prerobená na barokový mestský zámok a niektoré črty z tohto obdobia si zachoval doteraz. V 19. storočí sa začali vracieť k starým neogotickým prvkov, takže v dnešnej dobe tu môžeme nájsť viacero stavebných slohov. Radničná strecha a veža zhorela ešte raz, a to v roku 1883, avšak po tomto požiari sa nerobili zásahy do architektonických slohov. Radnica je denne dostupná od 10.00 do 18.00 a cena vstupného sa pohybuje od 3 do 5 eur na osobu.

Mesto Aachen, vrátane okolia, provincia Liège v Belgicku, provincia Limburg v Belgicku, región Južného Limburgu v Holandsku a nemecky hovoriaca komunita v Belgicku patria

spoločne do Euroregiónu Mása-Rýn (Euregio Maas-Rhine). Euroregión Mása-Rýn má rozlohu takmer 11 000 km² s počtom obyvateľov 3,7 milióna a 3 oficiálnymi jazykmi, francúzština, nemčina a holandština. Euroregión má veľmi dobrú dostupnosť do veľkých európskych miest. V rádiuse do 300 km sa nachádzajú mestá Düsseldorf, Kolín, Brussel, Amsterdam a Frankfurt, čo pomáha tomuto regiónu rýchlo napredovať a získavať nové investície. Euroregión vznikol už v roku 1976. Euroregión momentálne spolupracuje v 11 rôzdielnych oblastiach a to: hospodárska spolupráca, kultúrne podujatia, jazykové projekty, cestovné zájazdy, športové podujatia, práca s mládežou, vzdelávacia politika, zdravotnícke služby, projekty v oblasti životného prostredia, pomoc pri katastrofách a technologický posun. V programovacom období EU 2007 – 2013 bol rozpočet euroregiónu 144 mil. Euro.

V prípade záujmu štúdia geografie v meste Aachen, je táto možnosť na Porýnsko-Vestfálskej technickej univerzite (Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen) na jednej fakulte z 9 a to na fakulte Geozdrojov a materiálneho inžinierstva. Na výber sú viaceré študijné obory ako v bakalárskom, tak aj v magisterskom štúdiu. Z oblasti geografie su na výber tieto študijné obory: Aplikovaná geografia, aplikovaná fyzická geografia, aplikovaná geofyzika a humanná geografia. V rámci každého oboru si študenti volia smer zamerania. V rámci aplikovanej geografie majú študenti na výber:

- Aplikovaná geografia mesta
- Hodnotenie krajiny
- Aplikovaná klimatológia a modelovanie
- Diaľkový prieskum Zeme
- Jeden smer vrámci humánnej geografie (Priemysel a inovácie, Turizmus a mestský a regionálny marketing alebo Logistika a doprava)

Porýnsko-Vestfálska technická univerzita sa radí medzi najlepšie školy v Nemecku a dosahuje aj vysoké priečky v rámci medzinárodného hodnotenia škôl. Podľa Shangaiského hodnotenia pre rok 2014 sa Porýnsko-Vestfálska technická univerzita umiestnila na 201-300. mieste v rámci všetkých škôl na svete a v rámci škôl zameraných na vedu a techniku sa umiestnila na 76-100. mieste n svete.

Zdroje:

Aachen [online]. Stadt Aachen: 2014 [cit. 2014-11-08]. Dostupné z WWW: www.aachen.de

RWTH Aachen university [online]. Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen: 2014 [cit. 2014-11-08]. Dostupné z WWW: www.rwth-aachen.de/

Shanghai ranking [online]. Academic Ranking of World Universities: 2014 [cit. 2014-11-08]. Dostupné z WWW: www.shanghairanking.com

Atomium - historie, důvod vzniku a využití

Historie

Atomium je 165 miliardkrát zvětšený model základní buňky železa, vysoký 102 metry, který se nachází na plošině Heysel v severní části Bruselu. Bylo postaveno jako hlavní pavilon a ikona Světové výstavy, která se konala v Bruselu mezi 17. dubnem a 19. říjnem roku 1958 (Expo 58). Jednalo se o první velkou Světovou výstavu po 2. světové válce. Atomium má tvar krychle postavené na jednom ze svých vrcholů. Na každém vrcholu se nachází jedna koule o průměru 18 metrů a jedna další je umístěna uprostřed krychle. Celkem se tedy skládá z devíti koulí, které jsou vzájemně propojeny 20 tubami (12 tvoří hrany krychle a zbývajících 8 uhlopříčky). Celá konstrukce je postavena na třech pilířích, které dnes slouží jako požární a nouzová schodiště. Tuby tvořící hrany jsou dlouhé 29 metrů, zatímco uhlopříčky mají délku 23 metrů. Průměr tub je tři metry 30 centimetrů. Celková hmotnost Atomia v roce 1958 pak byla 2 400 tun.

Pro příležitost Světové výstavy Atomium navrhnul v roce 1954 belgický inženýr André Waterkeyn (1917-2005) a návrh koulí dále dotvořili architekti André and Jean Polak. Atomium jako symbol mírového využití atomové energie pro vědecké účely mělo představovat vůli zachovat mír mezi národy a víru v technický a vědecký pokrok. Přestože po ukončení Světové výstavy mělo být zbořeno, díky úspěchu a velké popularitě, kterou si získalo, bylo Atomium ponecháno a stalo se ikonou Bruselu nejprve v rámci Belgie a poté i mezinárodně. I tak se ale časem opět objevily návrhy na jeho zbourání kvůli strachu z nákladů na opravu. Nakonec byla založena nezisková organizace na jeho záchranu a v roce 2004 začala rekonstrukce s rozpočtem 27 miliónů euro. Většinu hradila belgická vláda, město Brusel a soukromí dárci. Rekonstrukce byla dokončena v roce 2006 a byl při ní obnoven venkovní plášť z hliníku na korozivzdornou ocel. Provoz a údržba Atomia je stále velmi nákladná, a proto se zde konají různé komerční akce, jejichž výtěžky putují na jeho opravy.

Využití

Atomium je jedním z hlavních turistických atraktivit v Bruselu. Jelikož testy ukázaly, že stavba je značně nestabilní a při velmi silném větru by se mohla převrátit, nejsou veřejnosti zpřístupněny všechny koule. Z devíti je jich pomocí eskalátorů a výtahů v tubách přístupno pět a jedna je určena pro pořádání soukromých akcí (cena 2 600 € za den a rezervace několik let dopředu). V jedné z koulí se nachází stálá expozice o historii Atomia a průběhu Expo 58. Další je

určena pro děti a školní třídy, které zde tři dny v týdnu mohou mít výuku a poté i přespat. Kvůli velkému zájmu belgických škol je ale nutná rezervace na dva roky dopředu. Nejvyšší koule slouží jako restaurace s vyhlídkou a ostatní poskytují prostory pro výstavy, koncerty a jiné akce. V současné době zde najdeme výstavu designu Intersections#3 Belgian Design, kde tři návrháři představují práce s keramikou, dřevem a textilem. Zajímavostí je světelný tunel, což je pozůstatek světelné expozice, která byla pro svůj úspěch částečně zachována. Ostatní tři koule, které nejsou spojeny pilířemi se zemí, nebyly nikdy veřejnosti přístupné, a to ani v roce 1958. V těchto koulích nejsou ani podlahy a najdeme zde pouze elektrické rozvody.

Zajímavosti

Obraz Atomia je autorsky chráněn podle autorského zákona a není možné ho komerčně zveřejňovat, přestože se nachází na veřejném prostranství. Může sloužit pro soukromé účely a být zveřejňován pouze na soukromých webových stránkách. Právo na užívání ochrany obrazu mají dědicové po André Waterkeynovi, který zemřel v roce 2005. To ale skončí v roce 2075, po 70. výročí jeho smrti.

Jednotlivé tubusy nejsou ke koulím připojeny napevno, ale jsou spolu vzájemně spojeny pouze ve dvou místech. Stavba se totiž musí hýbat, stejně jako jiné vysoké budovy, jinak by hrozilo zlomení. Video průběhu výstavby Atomia v letech 1957-1958 <https://www.youtube.com/watch?v=wphQ-Ijyvio>

Zdroje

Atomium: Official Atomium's website [online]. 2014 [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://atomium.be/>

Relics of the World's Fair: Brussels. In: *Atlas Obscura* [online]. 2014 [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.atlasobscura.com/articles/relics-of-the-worlds-fair-brussels-belgium>

The Atomium restored. In: *Veerle's blog* [online]. 2006 [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: http://veerle-v2.duoh.com/blog/comments/the_atomium_restored/

Atomium - architektonický unikát, ve kterém se zrcadlí celý Brusel. In: *Česká televize* [online]. 2014 [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/cestovani/275809-atomium-architektonicky-unikat-ve-kterem-se-zrcadli-cely-brusel/>

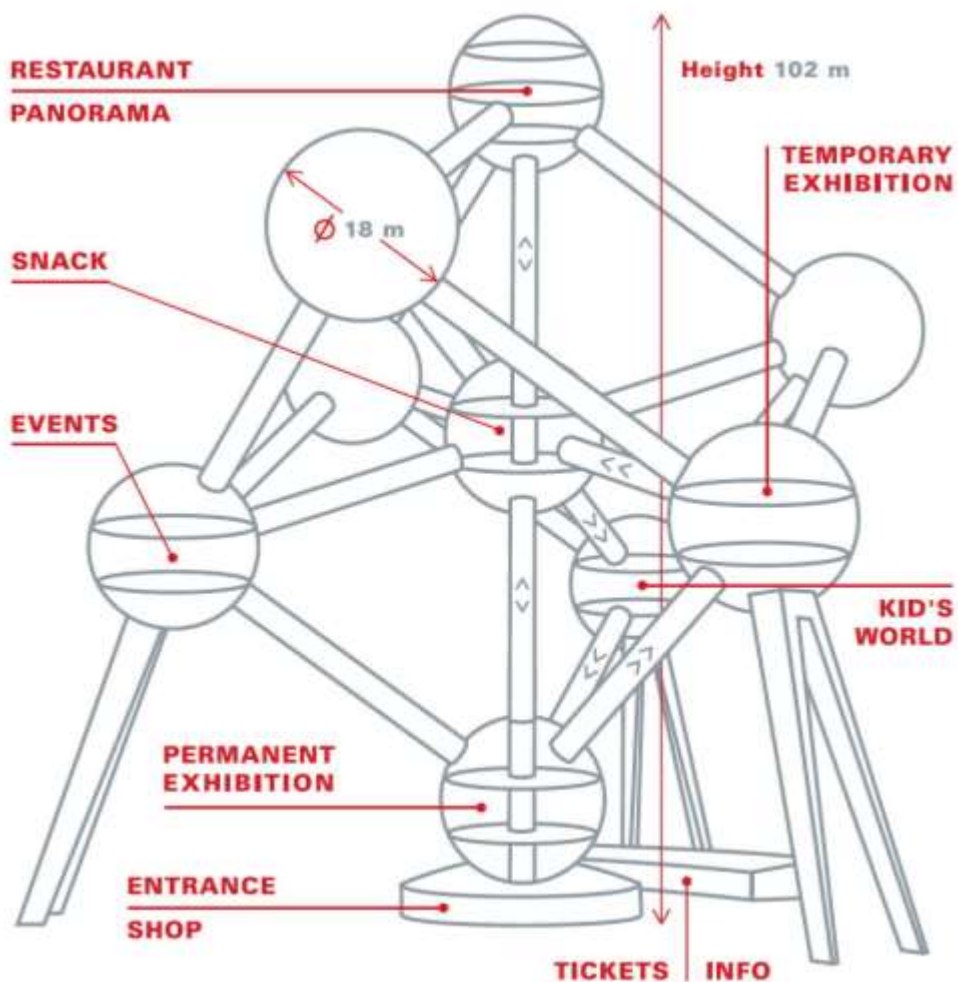
Obr. 1: Fotografie vyretušovaného Atomia kvůli platnému autorskému zákonu

Zdroj: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/45/Atomium_010-censored.png

Obr. 2: Atomium v době konání Světové výstavy v Bruselu v roce 1958

Zdroj: <http://www.pinterest.com/theatomium/expo-58-universal-worldfair-of-brussels/>

Obr. 3: Schéma Atomia a popis využití jeho jednotlivých částí

Zdroj: <http://www.robotspacebrain.com/wp-content/uploads/2011/11/Atomium-Details.jpg>